

Borze v preteklem tednu

www.nlbskladi.si

25. november – 29. november 2013, leto V, št. 49

Zmeren borzni teden v predprazničnem pričakovanju

Pretekli teden gospodarskih objav ni manjkalo, a odziv vlagateljev je bil precej medel. Deloma lahko to pripišemo predprazničnemu vzdušju, deloma pa odsotnosti objav, ki bi za vlagatelje predstavljale večje presenečenje. Dodatno je v minulem tednu vrednost dolarja proti evru spet upadla, tako so bile donosnosti ameriških delniških indeksov, merjene v evrih, negativne.

Regija	Donosnost v zadnjem tednu (22. 11. 2013 - 29. 11. 2013)	Donosnost letos (31. 12. 2012 - 29. 11. 2013)
Svet - MSCI World*	-0,02%	+18,18%
ZDA - S&P 500*	-0,29%	+22,99%
Evropa - DJ STOXX 600*	+0,74%	+16,26%
Japonska - Topix*	-0,68%	+19,69%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	+0,55%	-6,26%

*Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

V Evropi je bilo v zadnjem tednu nanizanih kar nekaj spodbudnih objav, ki so nakazale na krepitev razmer in umiritev tveganj v regiji, evropske delnice so bile v preteklem tednu tako med bolj donosnimi. Tu lahko izpostavimo predvsem anketne indekse o podjetniškem, gospodarskem in industrijskem razpoloženju, ki so v novembru presegle pričakovanja, ter tudi spodbudno poročilo Financial Stability review, pripravljeno s strani Evropske centralne banke. Umiritev tveganj je v poročilu podkrepljena predvsem z dejstvom, da so se indikatorji, ki merijo sistemsko tveganje, vrnil na ravni izpred krize. V poročilu je izpostavljeno tudi izboljševanje gospodarskih podatkov, a s precej raznoliko dinamiko po posameznih državah.

Med uspešnimi članicami evroobmočja lahko zopet izpostavimo Nemčijo. V preteklem tednu je to dodatno podkrepila spodbudna objava indeksa razpoloženja nemških potrošnikov, ki je na najvišji ravni v zadnjih šestih letih. Omenjeno je povezano predvsem z rekordno nizko stopnjo brezposelnosti in višjimi pričakovanji razpoložljivega dohodka. V preteklem tednu je bil, v okviru oblikovanja nove koalicije, sklenjen tudi dogovor o minimalni plači. Zelo dobro okreva tudi angleško gospodarstvo, kar je povezano predvsem z okrevanjem nepremičninskega sektorja. Cene nepremičnin so namreč v zadnjem letu porasle za kar 7 %, kar je najhitrejša rast v zadnjih 3 letih. Na omenjeno se je pretekli teden že odzvala angleška centralna banka (BoE), ki bo zaradi dobrega (in od pričakovanj precej boljšega) okrevanja predčasno zaustavila program spodbud za nakup nepremičnin, kot nadomestilo pa uvedla spodbude v obliki nižjih obrestnih mer za mala podjetja.

Močne denarne spodbude japonske centralne banke pa so vidne v opazni krepitvi indeksa cen življenjskih potrebščin in rasti industrijske proizvodnje. Tudi razpoloženje med malimi in srednje velikimi podjetji na Japonskem se je v novembru ponovno precej izboljšalo ter doseglo najvišjo raven v zadnjih sedmih letih. Denarne spodbude so torej že spodbudile gospodarsko aktivnost, nadaljnja in bolj vzdržna prihodnja gospodarska rast na Japonskem pa je pogojena še z izvedbo strukturnih reform in uravnoteženjem državnega proračuna. Predvsem višanje prometnega davka za slednji namen je »dvorezen meč«. Prepočasno zniževanje proračunskega primanjkljaja namreč niža kredibilnost države, po drugi strani pa višji prometni davek duši gospodarsko rast in proračunske prihodke.

V ZDA je bilo na delniškem trgu v preteklem tednu zaradi Zahvalnega dne vzdušje že bolj praznično. Vlagatelji so pozornost usmerili predvsem v obseg predpraznične prodaje, ki je navadno dober pokazatelj stopnje gospodarskega okrevanja. Po oceni organizacije National Retail Federation naj bi obseg maloprodaje v zadnjih dveh mesecih letošnjega leta porasel za 4 %, kar je malenkost bolje kot lani (3,5 %). Na osnovi obetov o boljši prodaji so med drugim porasle delnice družbe Apple, za katerimi je dober teden tudi zaradi izjemno uspešne prodaje na Japonskem. Delnice družbe Apple so na tedenski ravni porasle za 5,59 %.

Med gospodarskimi objavami v ZDA je pozitivno presenetil podatek o številu novih gradbenih dovoljenj, ki je ponovno potrdil, da se okrevanje ameriškega nepremičninskega sektorja nadaljuje. Spodbudno sta presenetila tudi pokazatelja rasti, vodilni indikator in anketni indeks pričakovane gospodarske aktivnosti (indeks Chicago PMI). Da ameriško okrevanje vendarle ni brez zavor, sta pokazala podatka o nekoliko nižjem potrošniškem zaupanju ter o nižji ravni naročil trajnih dobrin. Gospodarski podatki, objavljeni v naslednjih tednih, bodo še dopolnili sliko o dinamiki okrevanja največjega gospodarstva. To bo temelj za prihodnje odločitve o časovnem okviru umika monetarnih spodbud s strani ameriške centralne banke (FED).

Saša Dragonja, upraviteljica premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.